

gældende ved aftaler om erhvervelse af bøger under omførsel, men er af mere almen art. Dette taler for, at spørgsmålet tages op i en bredere sammenhæng, selv om det må erkendes, at det „overraskelsesmoment“, som vel jævnligt vil forekomme, når forbrugeren opsøges i hjemmet, hvor han normalt ikke på forhånd vil have overvejet, om han har interesse i og råd til at købe et gode som det tilbudte, gør behovet for en speciel beskyttelsesregel på dette område mere udtalt.

Man kan imidlertid pege på andre områder, hvor ganske det samme hensyn gør sig gældende, f. eks. ved husbesøg, der aflægges af forsikringsagenter eller personer, der tilbyder abonnement på eftersyn af forskellig art.

Det må derfor forekomme mindre heldigt, om man i en speciel regel i næringsloven vedrørende omførsel af bøger skaber en særlig beskyttelse for forbrugerne mod deres mindre velovervejede aftaler uden at søge dette problem løst i andre relationer, hvor de reale grunde, der måtte tale for en sådan beskyttelse, gør sig gældende på ganske samme måde og med tilsvarende styrke.

Ønsket om at beskytte forbrugerne imod uovervejede køb af goder på afbetaling var fremme under folketingets 1. behandling af det den 3. februar 1966 fremsatte forslag til lov om ændring i lov om køb på afbetaling.

Spørgsmålet blev rejst af den socialdemokratiske ordfører, fru Lis Groes, som bl. a. udtalte, jfr. Folketingstidende 1965-66, sp. 3393:

„Der er et område, hvor jeg kunne tænke mig, man måske kunne gå et skridt videre med beskyttelse, og det er i spørgsmålet, om forbrugerne kan træde tilbage fra et afbetalingskøb — det må selvfølgelig ske inden for en ganske kort frist. Vi har jo eksempler på, at der er meget energiske sælgere, der kan overbevise folk om, at de trænger til noget, og i disse tilfælde kan man frygte, at de kan blive udnyttet.“ Hun rejste derfor spørgsmål, om der skulle være mulighed for at få indført en såkaldt „fortrydelsesparagraf“. Synspunktet, der vandt en vis tilslutning hos de uafhængiges ordfører, Johan Asmussen, jfr. sp. 3401, blev imødegået af justitsministeren, som bl. a. udtalte, jfr. sp. 3404-3405:

„Rent bortset fra, at det vel næppe er i

denne lov, en sådan bestemmelse skulle indføres, nærer jeg store betænkeligheder ved at indføre en sådan regel i dansk ret; den ville bryde med århundredgamle principper i dansk ret; men naturligvis kan man overveje det som andre spørgsmål.“

Efter justitsministeriets opfattelse må det herefter forekomme betænkeligt at søge dette spørgsmål, som berører centrale dele af formueretten, løst, uden at der åbnes mulighed for en alsidig belysning og mere generel stillingtagen til problemet. En regel, som alene tager stilling til problemet i relation til omførsel af bøger, ville — lige så vel som en regel begrænset til afbetalingskøb — skabe en uheldig retstilstand, idet retsstillingen ville blive afhængig af det solgte godes art og ikke af retsforholdet som sådant. En mere generel regel, hvorefter køberen får adgang til at træde tilbage fra aftalen i en vis kortere tid efter dennes indgåelse, måtte formentlig i givet fald søges gennemført ved ændring i aftaleloven. En sådan ændring forudsætter imidlertid nøjere overvejelse på fælles nordisk plan, da aftaleloven er resultat af et fælles nordisk lovgivningsarbejde.“

Idet jeg er enig med justitsministeriet i, at det vil være betænkeligt i næringsloven at indsætte en speciel regel af det i spørgsmålet omhandlede indhold, finder jeg, at spørgsmålet om at gennemføre en sådan regel bør tages op i anden forbindelse, hvorved jeg kan henvise til min besvarelse af det af udvalget som nr. 1 stillede spørgsmål.

Spørgsmål 12:

Hvilke konsekvenser vil næringsbrevordningens bortfald eller en overgang til et registreringssystem få i tilfælde af Danmarks indtræden i fællesmarkedet?

Svar (af 9. maj 1966):

Fællesmarkedets regler om adgang til næringsudøvelse (Romtraktatens artikler 52-58) er baseret på ikke-diskriminationsprincippet. Begrænsninger i retten til at drive næring er kun i strid med disse regler, for så vidt der derved finder en forskelsbehandling sted, hvorved statsborgere (herunder selskaber) i andre medlemslande stilles ringere end etableringslandets egne statsborgere.

Den nærmere udformning af fællesmar-